01

සම්බුද්ධ පරිනිර්වාණ සමය

සිදුහත් බෝසතාණන් වහන්සේ වෙසක් පුන් පොහෝ දිනක උතුම් වූ බුද්ධත්වයට පත් වූ සේක. එතැන් පටන් පන්සාළිස් වසක් පුරාවට ම මහා කරුණාවෙන් ලෝකයාට දහම් මග පෙන්වාදුන් උන් වහන්සේ අවසන් වස්කාලය ගත කළේ බේලුව ගමෙහි ය. තවත් දස මාසයකින් තමන් වහන්සේ පිරිනිවන් පා වදාරන බව ඉටා ගත්තේ එහි දී ය.

මේ අතර බුදුරදුන්ට ලෝහිත පක්ඛන්දිකා නම් බලවත් වේදනා සහිත මාරාන්තික වූ රෝගයක් හටගැනිණි. උන් වහන්සේ ඉදිරියට දස මාසයක් ම එම රෝගය යළි මතු නොවන ලෙස සමාපත්ති බලයෙන් යටපත් කළහ. රෝගී භාවයෙන් මිදී බුදුරදුන් සුවසේ වැඩ සිටිනු දුටු ආනන්ද මාහිමියෝ බලවත් සැනසිල්ලකින් උන් වහන්සේ සමීපයට පැමිණ මෙසේ පැවසූහ. "ස්වාමීනී, භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඔබ වහන්සේ රෝගී ව සිටිනු දුටු මට බලවත් ශෝකයක් හටගැනිණි. මම සිහිය උපදවාගත නොහැකි තත්ත්වයකට පත්වීමි. දැන් ඔබ වහන්සේ ඉන් මිදී සිටිනු දකින මාගේ සිතට ඇතිවනුයේ අපරිමිත සොම්නසකි. බුදුරජාණන් වහන්සේ ශ්‍රාවකයන් හට අවසාන අවවාදය වදාරා මිසක පිරිනිවන් නොපානසේකැ යි, සිතීමෙන් යන්තම් සිතට අස්වැසිල්ලක් ඇතිකරගත හැකි ය." මේ අසා සිටි බුදුරජාණන් වහන්සේ මෙසේ වදාළහ. **ආනන්ද ය, මම කිසිදු සැඟවීමක් නොකොට ධර්මය මනාව හෙළිදරවු කොට දේශනා කළෙමි. ගුරුමුෂ්ටි කිසිවක් තබා නොගතිමි. ආනන්ද ය, භික්ෂූන් වහන්සේලා පාලනය කරමියි කියා හෝ උන් වහන්සේලා මා උදෙසා ජීවත්විය යුතු ය කියා හෝ කිසිදු අදහසක් මා තුළ නොමැත. මම දැන් අසූවැනි වියට පත් ව සිටිමි. දිරාගිය ගැලක් උණපතුරු ආදිය තබා බැඳ පවත්වාගෙන යන්නේ යම් සේ ද මාගේ ශරීරය ද එපරිද්දෙන් ම පවතී. ආනන්ද ය, එබැවින් තමා ම තමාට පිහිට කොට, ධර්මය ම සරණකොට වාසය කරන්න."**

බේලුව ගමෙහි ගත කළ වස්කාලය නිම කළ බුදුරජාණන් වහන්සේ සැවැත් නුවරට වැඩම කළහ. තමා ළඟින් ඇසුරු කළ ශ්‍රාවකයන් හා දායක පිරිස් අවසන් වරට දැකබලා ගැනීමේ කැමැත්ත මත එහි මඳකලක් වැඩ සිටිමින් තව සිව් මසකින් තමන් වහන්සේගේ පරිනිර්වාණය සිදුවන බව වදාළහ. එය ඇසූ පෘථග්ජන භික්ෂූන් වහන්සේලාගෙන් සමහරෙක් කඳුළු වගුරවමින් හඬා වැළපුණහ. ඇතැම් භික්ෂූන් වහන්සේලා 'අපි කුමක් කරන්නෙමු දැ?'යි සිත සිතා තැන තැන රැස්වී කතා කරමින් හුන්හ. රහතන් වහන්සේලාට

ධර්ම සංවේගය පහළ විය. එහෙත් ඒ අතර සිටි ධම්මාරාම නම් භික්ෂූන් වහන්සේ සෙසු භික්ෂූන් වහන්සේලා හා කතාබහට නොගියහ. ශෝකී ව හඬා නොවැළපුණහ. 'බුදුරදුන් පිරිනිවීමට පෙර රහත් වන්නෙමි' යි දැඩිසේ අදිටන් කරගත් උන් වහන්සේ පසෙකට වී හුදෙකලාව ධර්මය ආවර්ජනය කරමින් බවුන් වඩන්නට වූහ. භික්ෂූන් වහන්සේලා ධම්මාරාම තෙරුන්ට චෝදනා කරන නියායෙන් ඒ බව බුදුරදුන්ට සැළකර සිටියහ. එවිට බුදුරජාණන් වහන්සේ ධම්මාරාම තෙරුන් කැඳවා මේ කියන දේ සැබෑවක් දැයි විමසූහ. ධම්මාරාම තෙරුන් වහන්සේ තමන්ගේ අදහස කීහ. බුදුරදුන් එහි දී වදාළේ "**මහණෙනි, මට හිත ඇති සැම කෙනෙක් ම මෙම ධම්මාරාම තෙරුන් ආදර්ශයට ගත යුතු ය. මල් සුවඳ ආදියෙන් මා පුදන්නෝ නිසි ලෙස මා පුදන්නෝ නොවෙති. ධර්මානුකූල ව පිළිවෙත් පුරන්නෝ ම මා පුදන්නෝ වෙති**" යි, කියායි. මෙයින් අපට බුදුරදුන් උගන්වා ඇත්තේ ආමිස පූජාවට වඩා ප්‍රතිපත්ති පූජාව උසස් බවයි. එසේ ම උන් වහන්සේ අපේක්ෂා කොට ඇත්තේ තමන් වහන්සේට පුද සිරිත් කරන ශ්‍රාවකයන් නොව, තමන් වහන්සේ පෙන්වා වදාළ දුකින් මිදීමේ මග අනුගමනය කරන ශ්‍රාවකයන් බව ය.

මේ අතර සැරියුත් මහරහතන් වහන්සේ තම ආයු කාලය අවසන් වන බව වටහාගෙන බුදුරදුන් වෙත පැමිණ වැඳ පිරිනිවීමට අවසර ගත්හ. මිථ්‍යාදෘෂ්ටික ව සිටි සිය මෑණියන් සොයා නාලක ගමට වැඩම කළ සැරියුත් තෙරණුවන් එහි දී මෑණියන් තිසරණයෙහි පිහිටුවා එහි දී ම පිරිනිවන් පා වදාළ බව සඳහන් වෙයි. බුදුරජාණන් වහන්සේ උන් වහන්සේගේ සිරුර ආදාහනය කරවා සෑයක් ද ඉදිකරවා රජගහ නුවර බලා වැඩම කළ සේක. සැරියුත් තෙරුන් පිරිනිවී දෙසතියකින් මුගලන් තෙරණුවෝ ද බුදුරදුන් වෙත වැඩම කර අවසර ගෙන කාලසිලාවේ දී පිරිනිවන් පෑහ. බුදුරජාණන් වහන්සේ මුගලන් තෙරණුවන්ගේ ආදාහන කටයුතු ද කරවා සෑයක් ඉදිකරවීමෙන් අනතුරුව උක්කවේලා නියම්ගමට වැඩම කළහ. නැවතත් විශාලා මහනුවරට වැඩම කළ උන් වහන්සේ එහි චාපාලචේතිය නම් ස්ථානයෙහි විසූහ. එහි දී ආනන්ද හිමි අමතා මෙසේ වදාළහ. "**ආනන්ද ය, සතර ඍද්ධිපාද මැනවින් ප්‍රගුණ කළ කෙනකුට කැමැතිනම් ආයු කල්පයක් හෝ ඊට වඩා මඳක් වැඩි කාලයක් හෝ ජීවත්විය හැකි ය. තථාගතයන් වහන්සේ එකී සතර ඍද්ධිපාද වඩා ඇති හෙයින් ඒ සඳහා සමත්කම් දක්වන්නාහු ය.**"

බුදුරදුන්ගේ මෙම ප්‍රකාශයෙහි අදහස තේරුම් ගැනීමේ හැකියාවක් ආනන්ද හිමියන්ට ඒ මොහොතේ නොතිබිණි. ඒ බුද්ධ පරිනිර්වාණය ගැන සිතමින් බලවත් සිත් වේදනාවකින් සිටි හෙයිනි. එබැවින් ආයු කල්පයක් හෝ ඊට වඩා මඳක් වැඩි කලක් වැඩවාසය කරන ලෙස ඇරියුම් කිරීමක් සිදු නොවුණි. ඉක්බිති බුදුරජාණන් වහන්සේ ආයු සංස්කාරය අත් හැරියහ. තව තුන් මසකින් පිරිනිවන් පානා බව ප්‍රකාශ කළහ. එවිට ආනන්ද හිමියෝ දැඩි ලෙස කම්පාවට පත් ව ආයු කල්පයක් වැඩ වෙසෙන ලෙස තෙවතාවක් ම ඉල්ලා සිටියහ. එවිට "ආනන්ද ය, එම ඉල්ලීම සිදු කිරීමට මෙය අවස්ථාව නොවේ" යැයි ප්‍රකාශ කරමින් බුදුරජාණන් වහන්සේ එය ප්‍රතික්ෂේප කළහ. ආනන්ද හිමි

එම ඉල්ලීම සිදු කළ යුතු ව තිබුණේ බුදුරජාණන් වහන්සේ ආයු සංස්කාරය අත් හැරීමට පෙරයි.

මෙම ප්‍රකාශයෙන් පසු සම්බුද්ධ පරිනිර්වාණය පිළිබඳ දැනුම් දීම සඳහා ආනන්ද මාහිමියන් මගින් විශාලා මහනුවර කූටාගාර ශාලාවට භික්ෂූන් වහන්සේලා රැස්කරවූ බුදුරජාණන් වහන්සේ මෙසේ ප්‍රකාශ කළහ. **"මහණෙනි, කරුණාවෙන් ඔබ සැම අමතමි. සියලු සංස්කාර ධර්ම නැසෙන ස්වභාවයෙන් යුක්ත ය. එළඹ සිටි සිහි ඇතිව ගුණ ධර්ම වඩන්න. මෙයින් තුන්මසක් ගිය තැන තථාගතයන් වහන්සේ පිරිනිවන් පාන සේක."**

මහා ප්‍රජාපතී ගෝතමී තෙරණිය හා යශෝධරා තෙරණිය බුදුරදුන් වැඳ සමුගෙන ගොස් පිරිනිවන් පා වදාළේ ද මේ සමයේ දී ය. අවසන් වරට විශාලා මහනුවරින් පිටත්වීමට පෙර බුදුරජාණන් වහන්සේ **"ආනන්ද ය, මා විශාලා මහනුවර දකින අවසාන අවස්ථාව මෙය"** යැයි, පවසමින් සම්පූර්ණ බුදු සිරුර ආපසු හරවා ඇත් බැල්මෙන් නුවර දෙස බැලූහ. විශාලාවෙන් පිටත් වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ පිළිවෙළින් භණ්ඩගාම, හත්ථිගාම, අම්බගාම, ජම්බුගාම යන ගම් පසුකොට භෝග නගරයට වැඩම කළහ. එහි දී සතරමහාපදේස දේශනා කළහ. ධර්මවිනය නිවැරැදි ලෙස තේරුම් ගැනීම සඳහා අනුගමනය කළ යුතු පිළිවෙත එයින් ප්‍රකාශිත ය.

අනතුරුව බුදුරජාණන් වහන්සේ භෝග නගරයෙන් පාවා නුවරට වැඩම කළහ. එහි චුන්දකර්මාර පුත්‍රයාගේ අඹවනයෙහි වැඩ විසූහ. ඒ බව දැනගත් චුන්දකර්මාර පුත්‍රයා වහා එහි ගොස් බණ අසා පැහැදී බුද්ධ ප්‍රමුඛ මහා සංඝ රත්නයට දනට ඇරියුම් කළේ ය. එදින දානය සඳහා සූකර මද්දවය නම් වූ විශේෂිත ආහාරය ද පිළියෙල කෙරිණි. මෙහි දී දස මසකට පෙර බුදුරදුන්ට ඇතිවූ ලෝහිත පක්ඛන්දිකා රෝගය යළිත් හටගැනිණි. මනා සිහිනුවණින් යුක්තව එම රෝගපීඩාව ද ඉවසූ බුදුරජාණන් වහන්සේ භික්ෂූන් වහන්සේලා ද පිරිවරාගෙන කුසිනාරා නුවර බලා වැඩම කළහ. අතරමග දී උන් වහන්සේට බලවත් වෙහෙසක්, ක්ලාන්ත ගතියක් සේ ම බලවත් පිපාසයක් ද හට ගැනිණ. මහ රුකක් මුල සඟල සිවුර සතරට නමා බිම එළා වැඩ සිටි උන් වහන්සේ **ආනන්ද ය මට පිපාසයි, පැන් ටිකක් සොයාගෙන එන්නැයි** වදාළහ. ආනන්ද මාහිමියෝ අසල වූ කුඩා නදියකින් පැන් ගෙන පිළිගැන්වූහ. එකල්හි ආළාරකාලාම තවුසාගේ ශ්‍රාවකයකු වූ පුක්කුස නම් මල්ලරාජ පුත්‍රයා බුදුරදුන් දැක වැඳ එකත්පසෙක හිඳගත්තේ ය. බුදුරදුන්ගෙන් බණ අසා තෙරුවන් සරණ ගිය ඔහු උන් වහන්සේට සිනිඳු සළු යුවලක් පිදී ය. ආනන්ද මාහිමියෝ බුදුරජාණන් වහන්සේට ඒවා පෙරවූහ. ඒ මොහොතේ බුදුබව ලැබූ වේලෙහි මෙන් උන් වහන්සේගේ මුළු බුදුසිරුරම දීප්තියෙන් බබළන්නට විය.

ඉන්පසු බුදුරජාණන් වහන්සේ භික්ෂූන් වහන්සේලා පිරිවරාගෙන කුකුත්ථා නදිය වෙත වැඩම කළහ. එම නදියෙන් පැන් වළඳා පැන් සනහා අසල වූ අඹ වනයට පිවිසි

උන් වහන්සේට යළිත් තද ක්ලාන්ත ගතියක් ඇතිවිය. එබැවින් චුන්ද තෙරුන් ලවා සඟල සිවුර බිම අතුරවා ගසක් මුල සිංහ සෙය්‍යාවෙන් සැතපුණහ. අනතුරුව ස්නානය කොට පැමිණි ආනන්ද තෙරුන් අමතා බුදුවන්නට පෙර සුජාතාව දුන් දානයත්, පෙර දින චුන්දකර්මාර පුත්‍රයා දුන් දානයත් එක සමාන ආනිශංස ඇති බව වදාළහ. සිය දානය නිසා බුදුරදුන් රෝගාතුර වූයේ යැයි චුන්දකර්මාර පුත්‍රයාට යම් චිත්ත පීඩාවක් ඇතිවුවහොත් ඔහුට කරුණු කියා දී සිත සනසන ලෙස ද වදාළහ.

එතැනින් පිටත් වූ උන් වහන්සේ හිරණ්‍යවතී නදියෙන් එතෙර ව කුසිනාරා නුවරට වැඩම කළහ. මල්ල රජදරුවන්ගේ උපවත්තන සල් උයන තුළ සල් ගස් දෙකක් අතර අනඳ තෙරුන් විසින් පනවන ලද සයනයෙහි සිංහසෙය්‍යාවෙන් සැතපුණු සේක. සම්බුද්ධ පරිනිර්වාණය ආසන්නව පවත්නා බව දත් පෘථග්ජන භික්ෂූන් වහන්සේලා ශෝකයට පත්ව වැළපෙන්නට වූහ. එහි දී එම භික්ෂූන් වහන්සේලා ආමන්ත්‍රණය කළ බුදුරජාණන් වහන්සේ සැදැහැතියන් විසින් දැක සංවේගය පහළ කළ යුතු ස්ථාන සතරක් පිළිබඳව වදාළහ. එනම් බුදුරදුන් උපන් තැන, සම්බුද්ධත්වය ලැබූ තැන, දම්සක් දෙසූ තැන හා පිරිනිවි තැනයි. පිරිනිවි බුදු සිරුර කෙරෙහි සක්විති රජ කෙනකුගේ ශරීරයට මෙන් උපහාර දැක්විය යුතු බව ද බුදු, පසේ බුදු, මහරහත්, සක්විති රජ යන සිවුදෙන ස්තූප තනා පිදිය යුත්තන් බව ද තවදුරටත් වදාළහ.

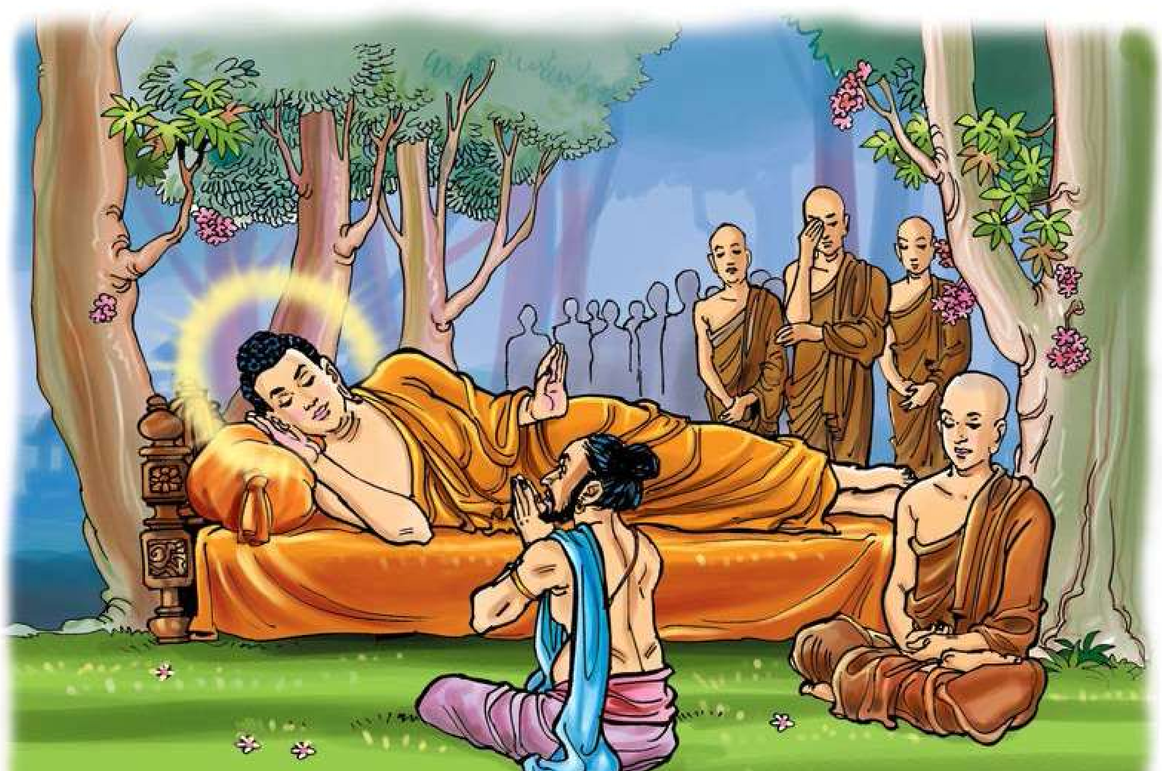

මේ කරුණු පවසන විට බුදුරදුන් තමා අත්හැර යන මොහොත ළඟාවන බව වටහාගත් ආනන්ද හිමියනට දරාගත නොහැකි ශෝකයක් උපන්නේ ය. උන් වහන්සේ හඬා වැළපෙන්නට වූහ. එවිට ආනන්ද තෙරුන් කැඳවූ බුදුරජාණන් වහන්සේ ධර්මාවවාදයෙන් සිත සැනසූහ. බුද්ධෝපස්ථානය මැනවින් සිදු කළ අයුරු වදාරා එය අගය කළහ. උත්සාහයෙන් ක්‍රියාකොට ඉතා ඉක්මනින් රහත්විය හැකි බව ද වදාළහ. ඒ සමගම භික්ෂූන් වහන්සේලා අමතා ආනන්ද හිමියන්ගේ ගුණ වර්ණනා කළහ.

බුදුරජාණන් වහන්සේ තමන් එදින රාත්‍රියේ පශ්චිම යාමයෙහි පිරිනිවන් පා වදාරන බව මල්ල රජදරුවන්ට ආනන්ද හිමියන් අත දන්වා යැවූයේ ඉන් පසුවයි. කුසිනාරාපුර මල්ල රජ දරුවෝ එම පුවත අසා ශෝකභරිතව බුදුරදුන් වෙත පැමිණ අවසන් වරට දැක වන්දනා කළහ. ඒ මොහොතේ සුභද්‍ර නම් පිරිවැජියෙක් බුදුරදුන්ගෙන් ප්‍රශ්න ඇසීමට ආනන්ද මාහිමියන්ගෙන් අවසර ඉල්ලී ය. ආනන්ද හිමියෝ ඊට අවසර නොදුන්හ. බුදුරජාණන් වහන්සේට මේ කතාබහ ඇසී සුභද්‍රට තමා වෙත පැමිණීමට අවසර ලබා දුන්හ. එහි දී බුදුරදුන් දෙසූ බණ අසා සුභද්‍ර සෝවන් විය. ඉන්පසු බුදුරදුන්ගේ අවසරය පරිදි ආනන්ද තෙරණුවෝ ඔහු පැවිදි කළහ. එවේලෙහි හෙතෙම විදසුන් වඩා බුදුරදුන් වැඩසිටිය දී පැවිදිව රහත් වූ අන්තිම රහත් ශ්‍රාවකයා වීමේ භාග්‍යය උදාකර ගත්තේ ය.

පසුව භික්ෂූන් වහන්සේ ඇමතූ බුදුරජාණන් වහන්සේ '**තෙරුවන් පිළිබඳ යම් සැකයක් ඇතොත් තමන් වහන්සේගෙන් විචාරා දැනගන්නා ලෙසත් එයට ඉඩක් නොලැබුණේ යැයි පසුව පසුතැවිලි නොවන ලෙසත් වදාළහ. බුද්ධ ගෞරවය නිසා ප්‍රශ්න නොඅසන්නේ නම් යහළුවකු මඟින් හෝ සැක ඇති තැන් විමසන්නැ**'යි ද වදාළහ. එහෙත් කිසිවෙක් ප්‍රශ්න නොඇසූහ.

අවසාන වශයෙන් භික්ෂූන් වහන්සේ ඇමතූ බුදුරජාණන් වහන්සේ "**මහණෙනි, කරුණාවෙන් ඔබ අමතමි. සියලු සංස්කාර ධර්ම නැසෙන සුලු ය. එබැවින් නොපමාව දුකින් මිදීම පිණිස කුසල ධර්ම සම්පූර්ණ කරන්නැ**" යි අන්තිම අවවාදය දී වදාළහ.

උපවත්තන සල් උයන අකලට පිපුණු සල් මලින් ගැවසී ගත්තේ ය. බුදුරදුන්ට උපහාර කරන්නාක් මෙන් මල් රේණු හා මල් පෙති බුදු සිරුර මතට සෙමින් පතිත විය. බුදුරජාණන් වහන්සේ සිය උපතින් අසූවන විය සපිරුණු වෙසක් පුර පසළොස්වක පොහෝ දා රාත්‍රියේ අලුයම උදාවට පෙර සියලු සංස්කාර ධර්මයන්ගේ අනියත බව සිය ජීවිතයෙන් ම තහවුරු කොට අනුපදිසේස පරිනිබ්බාන ධාතුවෙන් පිරිනිවන් පා වදාළ සේක. එ සැණින් මහපොළොව කම්පා වූයේ සම්බුද්ධ පරිනිර්වාණය මුළුලොවට දැනුම් දීමට මෙනි.

රිය පහන් විය. අනුරුද්ධ තෙරුන්ගේ නියමයෙන් ආනන්ද තෙරණුවෝ බුදුරදුන් පිරිනිවි බව මල්ල රජදරුවන්ට දැන්වූහ. ඔවුහු රුස්වී හඬා වැළපී ආදාහන කටයුතු සංවිධානය කළහ. බුදු සිරුර සත් දිනක් ම එම සල් උයනේ තබාගෙන පුද පූජා පැවැත්වූහ. අටවන දින මල්ල රජවරුන් අභිෂේක කෙරෙන ස්ථානය වූ මකුට බන්ධන නම් ශාලාවට වැඩම කරවා බුදු සිරුර එහි තැන්පත් කළහ. රජ දරුවෝ ආනන්ද මාහිමියන්ගේ උපදෙසින් බුදු සිරුර නව කසී සළුවෙන් හා නෙළු කපු පුළුන්වලින් වෙලා සුවඳ තෙල් පිරුණු රන්දෙනක බහා රන්දෙනකින් වැසූහ; සුවඳ දර පිරවූ සෑයක තැන්පත් කළහ. මල්ල කුමරුවෝ සිව්දෙනෙක් සුවඳ පැනින් හිස් සෝදා නා අලුත් වස්ත්‍රයෙන් සැරැසී චිතකයට ගිනි දැල්වූහ. එහෙත් එය නොදැල්විණ. අනුරුද්ධ මහ තෙරුන් වහන්සේගෙන් එයට හේතුව විමසූ විට මහා කාශ්‍යප මහ තෙරුන් වහන්සේ වඩින තුරු ප්‍රමාද කළ යුතු යැයි හෙළිකරන ලදි. මහා කාශ්‍යප තෙරුන් පැමිණ බුදු සිරුර පැදකුණු කොට වැඳ සමු ගැනීමෙන් පසුව චිතකය දැල්විණි. තුන්ලොවක් සනසා වදාළ සහස්‍ර සංඛ්‍යාත ගිහි පැවිදි ශ්‍රාවක සමූහයකට දහම් මග පෙන්වා, නිවන් සුවය වෙත යොමු කළ, මහා කරුණාවෙන් හා මහා ප්‍රඥාවෙන් පිරිපුන් වූ ඒ අසහාය ශාස්තෘවරයාණන්, තවත් වසර දස දහස් ගණනක් පුරාවට පැතිර යන ධර්මාලෝකයක් ශේෂ කරමින් පිරිනිවන් පා වදාළේ එලෙසිනි.

සාරාංශය

සම්බුද්ධ පරිනිර්වාණය සිදුවූයේ කුසිනාරාවේ මල්ල රජ දරුවන්ගේ උපවත්තන සල් උයනේ දී ය. පරිනිර්වාණ සමයේ බුද්ධ චරිතය හා සබැඳි සිදුවීම් රැසකි. ලෝහිත පක්ඛන්දිකා රෝගය වැළඳීම, සැරියුත් මුගලන් අගසව් දෙනමගේ පරිනිර්වාණය, මහා ප්‍රජාපතී ගෝතමී හා යශෝධරා තෙරණිවරුන්ගේ පරිනිර්වාණය, චුන්දකර්මාර පුත්‍රගේ සූකර මද්දව දානය, සුභද්‍ර පිරිවැජියාගේ පැවිදි වීම, සතර මහාපදේස දේශනා කිරීම හා අන්තිම බුද්ධ වචනය දේශනා කිරීම ද ඒ අතර වේ.

ක්‍රියාකාරකම

1. සම්බුද්ධ පරිනිර්වාණ සමයේ සිදුවීම් තුළින් ගත හැකි වඩාත් වැදගත් ආදර්ශ පහක් අදාළ සිද්ධිය ද සමග දක්වන්න.

2. සම්බුද්ධ පරිනිර්වාණය චිත්‍රයට නගන්න.

පැවරුම

- සම්බුද්ධ අදාහන පූජෝත්සවය ඔබ දුටුවේ යැයි සිතා ඒ පිළිබඳව පුවත්පතක පළකිරීමට වාර්තාවක් සකස් කරන්න.

පුහුණුවට

හන්දදානි භික්ඛවේ - ආමන්තයාමි වෝ
වයධම්මා සංඛාරා - අප්පමාදේන සම්පාදේථ.

"මහණෙනි, කරුණාවෙන් ඔබ අමතමි. සියලු සංස්කාර ධර්ම නැසෙන සුලු ය. එබැවින් නොපමාව දුකින් මිදීම පිණිස කුසල ධර්ම සම්පූර්ණ කරන්න."

පරිපක්කෝ වයෝ මය්හං - පරිත්තං මම ජීවිතං
පහාය වෝ ගමිස්සාමි - කතං මේ සරණං මත්තනෝ.

"මාගේ ආයුෂය අවසන් වෙමින් ඇත. ජීවිතය කෙළවරට පැමිණ තිබේ. ඒකාන්තයෙන් මම ඔබ හැර යන්නෙමි. මම ඔබට මැනවින් පිහිට වූයෙමි."